

Augmenta el comerç de llistes informatitzades

Estem fitxats

Centres de càlcul i agències de *marketing* o publicitat directa disposen d'importants fitxers que es venen o lloguen a altres entitats amb finalitats comercials. Davant del buit legal que hi ha sobre el tema al nostre país, l'únic que queda garantit és la desprotecció del ciutadà.

Obrir la bústia és una activitat que, per habitual, es fa sovint d'una forma mecànica, inapetent. Una volta obrida, acostumem a classificar la correspondència: les cartes importants per una banda, i la publicitat per l'altra. El que passa, tanmateix, és que, per aquesta mateixa quotidianitat, ens hem habituat a no fer gaire cas de la quantitat de correspondència comercial que arriba a la bústia. I a vegades ni tan sols a preguntar-nos per què part d'ella s'adreça a nosaltres sense gens d'arbitrarietat. Per exemple, si s'ha tingut una criatura, augmenta el correu d'articles relacionats amb la infantesa; o bé si hi ha estudiants a la família, s'incrementen les ofertes de tota classe de cursets d'idiomes o d'informàtica, etcètera. Evidentment, això no és casualitat.

La manera com el nostre nom i adreça pot formar part d'unes llistes utilitzades amb una finalitat comercial, té una explicació molt senzilla. I és que hi ha empreses que es dediquen precisament a fer una recopilació de dades i a barrejar-les i ordenar-les, a fi i a efecte de confeccionar el que s'anomena un banc de dades, que després és llogat o venut a altres firmes comercials. Són els centres de càlcul o les agències de publicitat i *marketing* directe. Entre totes elles, es calcula que als Països Catalans n'hi ha més d'una cinquantena, i les més importants tenen vinculacions empresarials amb altres de l'estranger.

En línies generals, la diferència entre una empresa de centre de càlcul i una de *marketing* o publicitat directa és que, mentre que les primeres es dediquen a recopilar i processar dades i confeccionar fitxers, les segones el que fan és manipular aquestes dades per dur a terme el procés de *mailing* o confecció i distribució de correu comercial. Tot i això, el límit entre unes i altres és sovint imprecís, de manera que a vegades els centres de

Les llistes informàtiques poden tenir informació sobre nosaltres que ni sospitem.

càlcul ofereixen un servei de *mailing*, i, per contra, agències de publicitat o de *marketing* directe, com que tenen diversos fitxers o bancs de dades, poden comercialitzar-los, i adquirir atribucions pròpies d'un centre de càlcul.

Les dades que entren en els computadors d'un centre de càlcul són molt diverses. Les fonts primàries acostumen a ser el cens electoral, la guia telefònica, fitxers de cambres de comerç, anuaris públics i llistes de col·legis professionals. A partir d'aquí, les dades que poden ser incloses en els ordinadors són gairebé infi-

nites, i van des de tota mena d'enquestes (pobresa, drogaaddicció, vendes, alcoholèmia...), fins a llistes de procedència privada (suscriptors de diaris, compradors de béns mobles i immobles, etc.).

La feina més complexa per aquestes empreses comença en el moment en què s'han de *creuar* les dades; és a dir, confeccionar un fitxer o diversos, a partir d'un grup de llistes. I, per descomptat, anar actualitzant el banc de dades a mesura que es van utilitzant: sempre hi ha defuncions, canvis de domicili, casaments, etc.

És molt habitual que entre les diverses empreses de centres de càlcul s'intercanviïn fitxers i bancs de dades, sempre d'acord amb interessos comercials. Així, al cap dels anys, els bancs de dades que poden arribar a tenir aquestes empreses són extensíssims i, evidentment, es poden ordenar segons les variables que desitgi el client potencial. En aquest sentit, s'han creat fins i tot sistemes de seguretat; per exemple: una empresa deixa la seva llista de clients (o associats, subscriptors...) a una agència de *marketing* directe perquè faci un *mailing*. És nor-

entre les 7 i les 20 pessetes per dada, sempre d'acord amb la dificultat per obtenir la llista pretesa. Un exemple de llista a 7 pessetes per dada podria ser un *mailing* genèric en una zona geogràfica concreta (barri o districte). El preu va pujant a mesura que la llista és més seleccionada, com per exemple un *mailing* de càrrecs intermedis de les empreses d'un sector concret en una zona determinada. La venda d'aquestes dades —en comptes de lloguer— oscil·la entre 15 i 30 pessetes la dada, i també s'adequa a la complexitat de les dades requerides.

fícilment se'n pot traure un rendiment comercial. Tot, però, queda en relació amb les dificultats tècniques que pugui presentar una demanda d'aquest tipus.

Incidint en aquest aspecte, cap de les fonts consultades per EL TEMPS ha negat la possible existència de filtracions de llistes de l'administració a empreses privades. "El que ha passat alguna vegada —diuen Miquel Sella i Joan Amorós, cap comercial i president respectivament de la cooperativa de centre de càlcul Direda— és que, per exemple, circulin en el nostre sector diversos disquets pirates del padró municipal abans que els tinguin els ajuntaments".

Tot i que l'article 18 de la Constitució espanyola fa referència a aquest punt, no hi ha una legislació que garanteixi al ciutadà la inviolabilitat del secret estadístic, tant pel que es refereix al trapàs d'informació entre diversos fitxers informàtics de les administracions públiques, com a la filtració d'informació d'organismes públics a privats. Davant de la inexistència d'aquesta legislació, l'administració pública pot —només per posar un exemple— *creuar* els bancs de dades de Sanitat, Hisenda, Educació, etc., amb una total impunitat.

Això podria significar que qualsevol ciutadà és susceptible de ser *fitxat* per l'administració pública —i qui sap si per empreses privades— no ja sense haver-ne donat el consentiment, sinó sense ni tan sols saber-ho. Segons fonts consultades per EL TEMPS, l'administració podria, tècnicament parlant, disposar d'un fitxer centralitzat on sortirien de cadascú de nosaltres, com a mínim, nom i cognoms, sexe, adreça, telèfon, codi postal, estat civil, nivell d'escolarització, creences religioses, professió, béns mobles i immobles, entrades i sortides de l'estat, comptes corrents, nivell d'ingressos, fitxa sanitària i fitxa policial.

Davant d'aquest fet, el mes de juny d'enguany s'espera que el govern espanyol analitzi un projecte de llei sobre la protecció de dades personals en arxius informàtics. Projecte de llei que, fins i tot abans que es presenti ja queda curt enfront de les exigències de la Comunitat Econòmica Europea, que també prepara una norma que reguli els fitxers manuals i informàtics públics i privats. Aquest últim pren com a referència el model alemany que preveu un alt grau de protecció per al ciutadà.

Eduard Company

mal que dins de la llista hi hagi un petit percentatge de noms i adreces falses, ja que, d'aquesta manera, si el centre de publicitat directa en fa una còpia, l'empresa que li ha facilitat la llista pot arribar a saber si se'n fa un ús posterior sense el seu consentiment. Aquest cas, però, és bastant inusual, i per la raó òbvia que una agència de *marketing* directe, si perd un client per una qüestió de *pirateria*, en saber-se el fet, queda *marcada* dins del sector.

Els bancs de dades no són barats. El preu que es cobra pel seu lloguer oscil·la

Les dades que pot facilitar un centre de càlcul o una empresa de publicitat directa consten, generalment, de nom i cognoms de l'individu, raó social, codi postal, telèfon, telefax, sexe, estat civil i nivell adquisitiu, entre altres. Quan les dades són referides a una empresa, també s'hi pot fer constar la descripció de l'activitat, el detall dels càrrecs de l'entitat i diverses gestions comercials realitzades. Segons les fonts consultades per aquest setmanari, l'obtenció d'altres aspectes com religió o tendència política és poc usual, però no impossible, ja que di-

RAFA GIL

